

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних студій та суспільних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету історії та
міжнародних відносин
/Андрейко В. І./
_____2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИПЛОМАТИЧНА ТА КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБИ

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Спеціалізація	Міжнародні відносини
Освітня програма	Міжнародні відносини
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

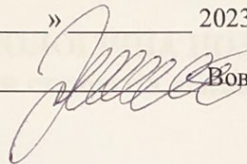
Робоча програма навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служби» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», спеціалізації «Міжнародні відносини» освітньої програми «Міжнародні відносини».

Розробники:

Бенчак Олеся Федорівна, доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій, кандидат соціологічних наук

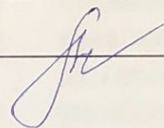
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
міжнародних студій та суспільних комунікацій

протокол № _ від «_» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри Вовканич І.І.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 8 від «30» серпня 20__ р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С. А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	5	6
	Лекції:	
	30	18
	Практичні (семінарські):	
	30	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служби» є ознайомити студентів з такою важливою ланкою державотворчого процесу як зовнішньополітична діяльність через засвоєння основних принципів організації та діяльності сучасної дипломатичної та консульської служби України, вивчення структури зовнішньополітичних відомств зарубіжних країн, основ дипломатичного протоколу та етикету, дипломатичного листування.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- понятійно-категоріального апарату дипломатичної та консульської служби;
- процесу становлення та розвитку дипломатичної та консульської служби;
- становлення та функціонування дипломатичної служби України;
- принципів, засобів та методів дипломатичної діяльності;
- основних типів документів дипломатичної та консульської служби;
- порядку проходження дипломатичної служби.
- основні форми і засоби дипломатичної комунікації та протокольного забезпечення дипломатичної діяльності.
- структуру та функціонування зовнішньополітичних відомств провідних зарубіжних країн.
- самостійно вести пошук і узагальнювати отриману інформацію;
- працювати з різними документами, що пов'язані з дипломатичною діяльністю;
- аналізувати і порівнювати методи діяльності дипломатичних служб різних країн;
- організовувати і здійснювати контакти з іноземними колегами;
- дипломатичними засобами відстоювати національні інтереси держави в міжнародному спілкуванні.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служби» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

О5 Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини»

О7 Міжнародні організації

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародні відносини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	РН03
Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	РН05
Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	РН10
Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності,	РН13

аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	
---	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служби»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК4
Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК5
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК7
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ЗК12
Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).	СК6
Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.	СК11
Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).	СК12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- 1) доповіді та активна робота на семінарських заняттях;
- 2) виконання ряду тестових завдань із пройдених тем;
- 3) написання рефератів та есе;
- 4) презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- 5) участь та виступи на наукових заходах;
- 6) інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми *поточного* контролю включають бали за роботу на семінарських, практичних, виконання тестів до тем, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форма *модульного* контролю має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі за окремими варіантами з трьома рівнями складності.

Форма *підсумкового* контролю з дисципліни (екзамен) визначається в освітній програмі спеціальності, відображається в навчальному плані та проводиться усно за задалегідь підготовленими екзаменаційними білетами.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T2	T3	T4	T6	T8	СРС	50	100
10	5	10	5	5	15		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T9	T10	T11	T12	T 13	T14	T15	СРС	50	100
4	4	4	5	5	8	5	15		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	35	8	35
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	1	15		-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація				
Есе			1	5
Колоквіум			1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи та підсумкового семестрового контролю

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		<i>Студент</i>	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує передбачені програмою завдання; використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
Достатній	89...74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	73...60	володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	59...35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	34...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття дипломатії та дипломатичної служби

Поняття «дипломатія». Зовнішня політика і дипломатія. Функції та інструменти дипломатії.

Специфічні галузі дипломатії. Дипломатія «без краваток». Публічна дипломатія. Культурна дипломатія. Громадська дипломатія. Електронна дипломатія. Економічна дипломатія.

Дипломатична та консульська служби як форма організаційного забезпечення дипломатичної діяльності. Предмет і завдання курсу «Дипломатична та консульська служби». Зв'язок дисципліни з іншими навчальними предметами

Тема 2. Історія розвитку дипломатичної та консульської служби

Ера зародження дипломатії та дипломатичної служби. Дипломатичне листування єгипетських фараонів. Таємна дипломатія Ассирії. Закони Ману. Особливості давньокитайської дипломатії. Міжнародні зв'язки давньогрецьких полісів. Особливості посольських місій та укладання договорів у Стародавній Греції. Дипломатія Стародавнього Риму.

Розвиток дипломатичної та консульської служби в епоху середньовіччя. Візантійська дипломатія. Церква у міжнародних відносинах у добу середньовіччя. Дипломатія арабо-мусульманських країн. Дипломатія Китаю, Монгольської імперії та Індії в середні віки

Дипломатія країн Західної Європи у XIV-XV ст. Французько-англійське протистояння. Італійські війни. Венеціанська та папська дипломатія. Органи зовнішньої політики та дипломатії європейських держав. Зародження науки міжнародного права.

Еволюція дипломатичної та консульської служби у XIX столітті. Дипломатія західних держав у XIX – на початку XX ст. Особливості функціонування дипломатичної та консульської служби у першій половині XX століття.

Дипломатична та консульська служба періоду «холодної війни» та другої половини XX століття. Концептуальні і функціональні проблеми сучасної дипломатії.

Тема 3. Державні органи зовнішніх зносин

Поняття і види державних органів зовнішніх зносин. Центральні органи зовнішніх зносин. Державні конституційні органи та посадові особи.

Поняття відомства зовнішніх зносин (міністерства закордонних справ). Функції міністерства закордонних справ. Структура міністерства закордонних справ. Нормативні документи, які регулюють діяльність МЗС України.

Закордонні державні органи зовнішніх зносин.

Тема 4. Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу

Дипломатична служба Великої Британії. Дипломатична служба Франції. Дипломатична служба Святого Престолу. Дипломатична служба Німеччини. Дипломатична служба Італії. Дипломатична служба Іспанії. Дипломатична служба країн Центральної Європи. Дипломатична служба Китайської Народної Республіки. Дипломатична служба США. Дипломатична служба Японії. Дипломатичні структури Європейського Союзу. Специфіка дипломатичної роботи в Латинській Америці. Специфіка дипломатичної роботи в ісламському світі.

Тема 5. Встановлення дипломатичних відносин

Дипломатичні відносини – основа всієї системи міждержавних відносин. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р.

Міжнародне визнання. Юридичні підстави встановлення дипломатичних відносин. Відкриття дипломатичного представництва. Види дипломатичних представництв. Порядок призначення глави та членів дипломатичного представництва

Припинення дипломатичної місії

Тема 6. Структура і персонал дипломатичного представництва

Особливості функціонування та завдання дипломатичного представництва.

Персонал дипломатичного представництва. Глава дипломатичного представництва. Дипломатичний персонал. Адміністративно-технічний персонал. Технічний персонал. Дипломатичні ранги.

Розташування дипломатичного представництва. Відсутність повного дипломатичного представництва. Структура дипломатичного представництва. Функції його відділів. План роботи дипломатичного представництва

Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети

Походження інституту «дипломатичних привілеїв та імунітетів». Перелік основних дипломатичних привілеїв та імунітетів. Принцип взаємності для надання більших ніж передбачається міжнародним правом привілеїв та імунітетів. Початок і завершення дії привілеїв та імунітетів: права та обов'язки держави, яка акредитує дипломатичне представництво та держави перебування дипломатичного представництва.

Тема 8. Консульські установи та організація їхньої роботи

Поняття «консульство». Консульський статут України. Історія становлення консульських представництв.

Передумови та процедура встановлення консульських відносин. Види консулів та консульських установ. Нештатний консул. Консульські функції.

Консульські привілеї та імунітети.

Тема 9. Кадрове забезпечення дипломатичної та консульської служби

Кадрова система. Особливості професійної діяльності працівників дипломатичної та консульської служб. Трансформаційні тенденції в сучасній дипломатії.

Дві кадрові концепції: генералізм та спеціалізація. Підготовка та навчання дипломатичних кадрів.

Дипломатичний агент XXI століття. Правила для дипломатів у «новій реальності». Мобільність. Проблеми членів родин.

Тема 10. Спеціальні місії як форма дипломатії

Основні етапи розвитку інституту спеціальних місій. Поняття спеціальних дипломатичних місій та їх класифікація.

Міжнародно-правові основи організації та діяльності спеціальних місій. Привілеї та імунітети спеціальних місій

Тема 11. Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин. Міжнародні конференції як форма дипломатичної практики

Міжнародні організації як форма міждержавного співробітництва та багатосторонньої дипломатії. Міжурядові та неурядові організації. Класифікація міжнародних організацій.

Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р. Постійне представництво при міжнародній організації: глава, персонал, функції. Постійна місія спостерігача. Привілеї та імунітети представників держав, що беруть участь у діяльності міжнародних організацій і конференцій

Практика і процедура проведення конференцій. Управління конференцією. Права учасників міжнародних конференцій. Внесення пропозицій та прийняття рішень.

Тема 12. Торговельні представництва у сучасній дипломатичній практиці

Поняття «торговельного представництва». Основні функції торговельно-економічної місії.

Кількісний склад та перелік посад торговельно-економічної місії.

Міжнародні торговельно-економічні зв'язки України. Міжнародні виставки. Привілеї та імунітети торговельно-економічних місій.

Тема 13. Сучасне дипломатичне листування та засоби комунікації

Основні види документів дипломатичного листування. Ноти. Листи. Меморандуми. Пам'ятні записки.

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності дипломатичної та консульської служб. Офіційна та неофіційна інформація в міжнародній дипломатії. Роль електронного

середовища у отриманні інформації. Відносини між дипломатами та засобами масової інформації.

Тема 14. Протокол у діяльності дипломатичних та консульських установ

Візиту глав держав, урядів, офіційних делегацій на вищому рівні. Протокольне реагування на окремі події. Дипломатичні прийоми. Прийом та презентація як акти дипломатичного протоколу. Види дипломатичних прийомів і презентацій. Особливості роботи дипломатичних працівників під час прийомів і презентацій.

Місце міжнародних договорів та значення церемоніалу в роботі дипломатичної та консульської служби. Види міжнародних договорів та порядок їх підписання. Вимоги до підготовки міжнародних договорів. Стадії укладання міжнародних договорів та набрання ними чинності.

Тема 15. Техніка ведення дипломатичних переговорів

Переговори як інструмент дипломатичної діяльності. Підходи до ведення переговорів. Тактика дипломатичних переговорів. Відстоювання позицій під час переговорів. Посередництво в переговорах. Особливості національних переговорних стилів.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
5-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Поняття дипломатії та дипломатичної служби	8	4		-	-	4
Тема 2. Історія розвитку дипломатичної та консульської служби	8		4	-	-	4
Тема 3. Державні органи зовнішніх зносин	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу	10	2	4	-	-	4
Тема 5. Встановлення дипломатичних відносин	8	2	-	-	-	6
Тема 6. Структура і персонал дипломатичного представництва	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети	6	2				4
Тема 8. Консульські установи та організація їхньої роботи	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2			-	-	
Разом за модуль	54	16	14	-	-	34
Модуль 2						
Тема 9. Кадрове забезпечення дипломатичної та консульської служби	8	2	2	-	-	4
Тема 10. Спеціальні місії як форма дипломатії	8	2	2	-	-	4

Тема 11. Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин. Міжнародні конференції як форма дипломатичної практики	8	2	2	-	-	4
Тема 12. Торговельні представництва у сучасній дипломатичній практиці	8	2	2	-	-	4
Тема 13. Сучасне дипломатичне листування та засоби комунікації	8	2	2	-	-	4
Тема 14. Протокол у діяльності дипломатичних та консульських установ	8	2	4			2
Тема 15. Техніка ведення дипломатичних переговорів	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2	-	-	-	-	
Разом за модуль	56	14	16	-	-	26
Разом за семестр	120	30	30	-	-	60

Заочна форма навчання:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Поняття дипломатії та дипломатичної служби	8	2		-	-	6
Тема 2. Історія розвитку дипломатичної та консульської служби	8			-	-	8
Тема 3. Державні органи зовнішніх зносин	8	2		-	-	6
Тема 4. Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу	10	2		-	-	8
Тема 5. Встановлення дипломатичних відносин	6	2		-	-	4
Тема 6. Структура і персонал дипломатичного представництва	8	2		-	-	6
Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети	8	2				6
Тема 8. Консульські установи та організація їхньої роботи	8	2		-	-	6
Тема 9. Кадрове забезпечення дипломатичної та консульської служби	8			-	-	8
Тема 10. Спеціальні місії як форма дипломатії	8			-	-	8
Тема 11. Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин. Міжнародні конференції як форма дипломатичної практики	8	2		-	-	6
Тема 12. Торговельні представництва у сучасній дипломатичній практиці	8			-	-	8

Тема 13. Сучасне дипломатичне листування та засоби комунікації	8	2		-	-	6
Тема 14. Протокол у діяльності дипломатичних та консульських установ	8					8
Тема 15. Техніка ведення дипломатичних переговорів	8					8
Разом за семестр	120	18		-	-	102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія розвитку дипломатичної та консульської служби	4	-
2	Державні органи зовнішніх зносин	2	-
3	Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу.	4	-
4	Структура і персонал дипломатичного представництва	2	-
5	Консульські установи та організація їхньої роботи	2	-
6	Кадрове забезпечення дипломатичної та консульської служби	2	-
7	Спеціальні місії як форма дипломатії	2	-
8	Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин. Міжнародні конференції як форма дипломатичної практики	2	-
9	Торговельні представництва у сучасній дипломатичній практиці	2	-
10	Сучасне дипломатичне листування та засоби комунікації	2	-
11	Протокол у діяльності дипломатичних та консульських установ	4	-
12	Техніка ведення дипломатичних переговорів	2	-
	Разом	30	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Поняття дипломатії та дипломатичної служби	4	6
2	Історія розвитку дипломатичної та консульської служби	4	8
3	Державні органи зовнішніх зносин	4	6
4	Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу	4	8
5	Встановлення дипломатичних відносин	6	4
6	Структура і персонал дипломатичного представництва	4	6
7	Дипломатичні привілеї та імунітети	4	6
8	Консульські установи та організація їхньої роботи	4	6
9	Кадрове забезпечення дипломатичної та консульської служби		8
10	Спеціальні місії як форма дипломатії	4	8
11	Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин. Міжнародні конференції як форма дипломатичної практики	4	6
12	Торговельні представництва у сучасній дипломатичній практиці	4	8
13	Сучасне дипломатичне листування та засоби комунікації	4	6

14	Протокол у діяльності дипломатичних та консульських установ	2	8
15	Техніка ведення дипломатичних переговорів	4	8
	Разом	60	102

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА *(у разі потреби)*

Обладнання – проектор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Балабанов К.В. Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів ВНЗ / К.В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 432 с.
2. Гуменюк Б, Щерба О. Сучасна дипломатична служба. –К.: Либідь, 2001. – 255 с.
3. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. - К. : Либідь, 2007. – 224 с.
4. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби/ Борис Іванович Гуменюк. – К.: Либідь, 2004. – 248 с.
5. Сагайдак О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи : Навчальний посібник / О. П. Сагайдак, П. Д. Сардачук - К. : Знання, 2008. – 295 с.
6. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет. – К.: Знання, 2006. – 380 с.

Допоміжна література

Міжнародні нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція про консульські зносини, 1963 рік. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_047.
2. Віденська конвенція про представництво держав в їхніх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру, 1975 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_254.
3. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_048.
4. Конвенція про спеціальні місії, 1969 рік. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_092.

Нормативно-правові акти українського законодавства, які регулюють діяльність дипломатичної та консульської служби

1. Закон України «Про державну службу» (від 10 грудня 2015 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
2. Закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» (від 1 липня 2010 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>
3. Закон України Про дипломатичну службу (від 7 червня 2018 року) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>
4. Наказ Міністерства закордонних справ України Про затвердження Порядку призначення, діяльності і припинення повноважень нештатних (почесних) консулів України за кордоном та започаткування, функціонування і припинення діяльності консульських установ, що очолюються нештатними (почесними) консулами України (04.08.2014) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1047-14#Text>

5. Наказ Міністра закордонних справ України «Про внесення змін до Положення про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій» (08.09.2014 р.) URL:
6. Розпорядження Президента України «Про затвердження Положення про дипломатичне представництво України за кордоном» (від 22 жовтня 1992 р.) - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166/92-%D1%80%D0%BF#Text>
7. Указ Президента України «Про день працівників дипломатичної служби» (від 21 листопада 2005 року). URL: <https://www.president.gov.ua/documents/16392005-3399>
8. Указ Президента України «Про дипломатичний та службовий паспорти України» (від 12 травня 2015 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/2015#Text>
9. Указ Президента України «Про Консульський статут України» (від 02 квітня 1994 року № 127). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>
10. Указ Президента України «Про Перелік дипломатичних посад, приписаних до дипломатичних рангів» (зі змінами від 12 грудня 2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434/2018/sp:max100>
11. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні»(від 10 червня 1993 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>
12. Указ Президента України «Про Положення про міністерство закордонних справ України» (від 30 березня 2016 р. № 281). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-%D0%BF#Text>
13. Указ президента України «Про Положення Про нештатних (почесних) консулів України» (від 17 лютого 1997 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/97#Text>
14. Указ Президента України «Про Державний Протокол та Церемоніал України» (від 22 серпня 2002 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/746/2002#Text>

Монографії, підручники, статті

7. Глібова С. Культурна дипломатія Італії / С. Глібова // Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. – 2016. – Вип. 22. – 88-95.
8. Дюррозель Ж. Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Ж. Б. Дюррозель / [Пер. з фран.] – К.: Основи, 1995. – 903 с.
9. Зленко А.М. Зовнішньополітична стратегія і дипломатія України: підручник / за ред. В.А. Манжолі. – К., 2008. – 379 с.
10. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. - К. : Знання, 2007. - 143 с.
11. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право : навч. посібник / [Л. Р. Доусон, М. З. Мальський, М. М. Микієвич та ін.]. - Львів : Астролябія, 2005. - 520 с.
12. Кулеба Д. Публічна дипломатія – нова зброя України в умовах гібридної війни / Дмитро Кулеба // Європейська правда. – 23.09.2015. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038633/>
13. Кулик О. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України / Олександра Кулик, Петро Сардачук. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. - 172 с.
14. Панов А.В. Дипломатична і консульська служба: Навчальний посібник. – Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2010. – 112 с.
15. Пик С. М. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах: навч. посібник / С. М. Пик. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. — 514 с.
16. Слабченко Є. Дипломатична історія України: Упорядник І. Матяш. – К.: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2016. – 496 с.
17. Степанов В. Як змінити українську дипломатію? Досвід дипслужби Німеччини / Валерій Степанов // Європейська правда. – 11.05.2016. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/05/11/7048839/>

18. Сухорольський П.М., Місюк І.Ю. Поняття та сутність громадської дипломатії / П.М. Сухорольський, І.Ю. Місюк // Грані. 2011. – № 1 (75). – С. 178-180.
19. Трофименко М.В. Публічна дипломатія країн Центральної та Східної Європи // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2017. – Вип.19. – С. 257-265.
20. Україна в міжнародних відносинах. Енциклопедичний словник-довідник. Випуск 2. Предметно-тематична частина: Д-Й / Відп. ред. М. М. Варварцев.—К.: Ін-т історії України НАН України, 2010. —252 с.
21. Українська дипломатична енциклопедія у 5-ти т. / Редкол. Д.В. Табачник (голова) та ін. – Харків: Фоліо, 2013.
22. Adler-Nissen R. Theorising the EU's diplomatic service: Rational player or social body?. URL: https://www.academia.edu/14797837/Theorising_the_EUs_diplomatic_service_Rational_player_or_social_body
23. Cultural Diplomacy and The National Interest: In Search of a 21st-Century Perspective. URL: <http://www.interarts.net/descargas/interarts673.pdf>
24. Maksak H. Reform of the Diplomatic Service of Ukraine: Experience of Poland and other Visegrad Group Countries. URL: https://www.academia.edu/10551931/Reform_of_the_Diplomatic_Service_of_Ukraine_Experience_of_Poland_and_other_Visegrad_Group_Countries
25. Melissen J. The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations. - PALGRAVE MACMILLAN, 2005. URL: http://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf
26. Nicholas J. Cull Public Diplomacy: Lessons from the Past . URL: <http://kamudiplomasisi.org/pdf/kitaplar/PDPerspectivesLessons.pdf>
27. Nye Joseph S. Soft Power Foreign Policy, No. 80, Twentieth Anniversary (Autumn, 1990), pp. 153-171. URL: https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/joseph_nye_soft_power_journal.pdf
28. Public Diplomacy and Propaganda: Rethinking Diplomacy in the Age of Persuasion. URL: https://www.researchgate.net/publication/322357771_Public_Diplomacy_and_Propaganda_Rethinking_Diplomacy_in_the_Age_of_Persuasion

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Дипломатичні представництва іноземних держав та представництва міжнародних організацій в Україні. URL: https://mfa.gov.ua/mediafiles/files/misc/2019-02-15/2019-02-15_dipcorps.pdf
2. Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of the Kingdom of Spain. URL: <http://www.exteriores.gob.es/Portal/en/Paginas/inicio.aspx>
3. Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of the Republic of Italy. URL: <https://www.esteri.it/mae/en>
4. Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic (official site). URL: <https://www.mzv.cz/en>
5. Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland(official site). URL: <https://www.gov.pl/web/dyplomacja>
6. Ministry of Foreign and European Affairs of the Slovak Republic (official site). URL: <https://www.mzv.sk/web/en#>
7. German Federal Foreign Office - Federal Foreign Office. URL: <https://www.auswaertiges-amt.de/en>
8. United States Department of State. URL: <https://www.state.gov/>

**Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з дисципліни
«Дипломатична і консульська служби»**

1. Засади і принципи функціонування дипломатичної і консульської служби.
2. Світова практика формування структури дипломатичних і консульських установ.
3. Досвід провідних країн світу у роботі підрозділів ДКС системи міжнародного спілкування.
4. Завдання дисципліни “Дипломатична і консульська служба”.
5. Формування професійних якостей дипломатичного службовця.
6. Термінологія і понятійний апарат з курсу дипломатичної і консульської служби.
7. Теоретико-методологічні засади діяльності дипломатичної і консульської служби.
8. Основні міжнародно-правові документи, що визначають роль і завдання дипломатичної і консульської служби.
9. Державні документи України, що визначають завдання дипломатичної і консульської служби.
10. Структура дипломатичних і консульських підрозділів зовніш- ньополітичних відомств провідних країн світу.
11. Структура дипломатичних і консульських установ МЗС України.
12. Роль МЗС України в реалізації зовнішньополітичного курсу Президента держави.
13. Зародження дипломатії як виду державної служби.
14. Закон України “Про дипломатичну службу”.
15. Класифікація дипломатичних працівників (посади і ранги).
16. Сутність і походження термінів: “протокол”, “консул”, “дипломат”, “дипломатія”, “грата” і “нон грата”, “дуаєн”, “нота”, “вір-чі грамоти”, “відкличні грамоти”, “агреман”, “церемонії”, “імунітет”, “акредитація” тощо.
17. Основні історичні етапи становлення і розвитку світової дипломатії, ДКС.
18. Становлення української дипломатичної та консульської служби наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.
19. Міжнародно-правова база, на яку спирається ДКС у міжнародних відносинах.
20. Класифікація видів сучасних дипломатичних представництв.
21. Функції дипломатичних представництв і засоби їх виконання.
22. Центральні (внутрішні) конституційні органи зовнішніх зносин, їх компетенція, завдання та функції.
23. Спеціалізовані органи зовнішніх зносин, які безпосередньо здійснюють зовнішні функції.
24. Закордонні органи зовнішніх зносин, їх види та особливості роботи.
25. Міжнародно-правове визнання держави і встановлення дипломатичних відносин.
26. Процес встановлення дипломатичних відносин.
27. Відкриття дипломатичних представництв та завершення дипломатичної місії.
28. Спеціальні місії як форма дипломатії.
29. Дипломатичні відносини де-факто і де-юре.
30. Порядок призначення глави дипломатичної місії.
31. Класифікація глав дипломатичних представництв і процедура їх призначення.
32. Технологія призначення та вступу на посаду членів дипломатичного персоналу
33. Особливості призначення військових, військово-морських і військово-повітряних аташе.
34. Класифікація особистих візитів дипломатів.
35. Термін “дуаєн” і можливі випадки його обрання згідно із міжнародною протокольною практикою.
36. Дипломатичний корпус.
37. Структура і персонал дипломатичного представництва.
38. Дипломатичні співробітники. Кількісний склад посольств згідно з Віденською конвенцією про дипломатичні зносини 1961 р.

39. Повноваження глави дипломатичного представництва у країні перебування.
40. Адміністративно-технічний та обслуговуючий персонал.
41. Внутрішня охорона посольств, її правовий статус.
42. Поняття акредитації. Особливості акредитації у деяких країнах.
43. Функція захисту.
44. Функція аналізу і попередження.
45. Функція ведення переговорів
46. Інформаційна функція.
47. Іміджева функція.
48. Роль дипломатичних представництв у забезпеченні зовнішньо- політичних і зовнішньоекономічних інтересів держави.
49. Критерії оцінки роботи дипломатичної місії.
50. Специфічні галузі дипломатії.
51. Техніка ведення дипломатичних переговорів.
52. Історія зародження та формування інституту дипломатичних привілеїв та імунітетів.
53. Міжнародно-правова база, що нормує дипломатичні привілеї та імунітети.
54. Основні види дипломатичних привілеїв та імунітетів (юридич- них і фізичних осіб).
55. Тенденції розвитку дипломатичних привілеїв та імунітетів на сучасному етапі.
56. Структура, персонал і функції торговельних представництв.
57. Привілеї та імунітети торговельних представництв та їх особли- вості.
58. Статус торговельно-економічних місій у складі українських по- сольств за кордоном.
59. Функції консульських установ.
60. Роль дипломатичних представництв у забезпеченні зовнішньо- політичних і зовнішньоекономічних інтересів держави.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)